

Sygn. akt I C 614/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2011 roku

SĄD REJONOWY W BYTOMIU WYDZIAŁ I CYWILNY

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jarosław Jakubiec

Protokolant: **Krzysztof Bendkowski**

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2011 roku w Bytomiu

na rozprawie

sprawy z powództwa **S. S.**

przeciwko (...) **Bank Spółce Akcyjnej w W.**

o **zapłatę**

1. zasądza od pozwanej (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda S. S. kwotę 831,14 zł (osiemset trzydzieści jeden złotych czternaście groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 19 sierpnia 2011 roku;
2. w pozostałej części powództwo oddala;
3. zasądza od pozwanej (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda S. S. kwotę 42,00 zł (czterdzieści dwa złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

I C 614/11

UZASADNIENIE

Powód S. S. wystąpił z powództwem przeciwko (...) Bank S.A. z żądaniem zapłaty kwoty 831,14 zł wraz z odsetkami od dnia 06 maja 2000 r.. W uzasadnieniu podał, iż pozwany pobrał od kredytobiorcy wskazaną kwotę, która jednak wcześniej została zaspokojona z lokaty gwarancyjnej powoda.

Postanowieniem z dnia 05 sierpnia 2011 r. Sąd postanowił rozprawę rozpoznać w postępowaniu zwykłym.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zgłaszając zarzut potrącenia wierzytelności, wnosząc o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia sprawy stron, w odwrotnej konfiguracji procesowej o zapłatę kwoty 466.705,00 zł. Pozwana opisała zasady współpracy między stronami, wzajemne uprawnienia i zobowiązania, jak również źródło należności wobec powoda.

W dalszych wystąpieniach strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił:

W dniu 07 grudnia 1998 r. (...) Bank (...) S.A. w L. (poprzednik prawny (...) Bank S.A.) zawarł z B. Z. i S. S., prowadzącym działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej, umowę o współpracy, umowę o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności banku, a dnia następnego umowę o lokaty terminowe, celem zabezpieczenia

wierzytelności banku (umowa o współpracy, k. 96 – 103, umowa o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności banku, k. 104 – 108, umowa o lokaty, k. 109 – 110).

Na podstawie umowy o przeniesieniu wierzytelności z dnia 30 września 1999 r. poprzednik pozwanego przeniósł na powoda wierzytelność wobec R. P. z tytułu niespłaconej umowy kredytowej na kwotę 831,14 zł, która to kwota została uiszczona na rzecz banku z lokaty gwarancyjnej powoda (umowa cesji, k. 8). Kredytobiorca został poinformowany o powyższej cesji pismem z dnia 06 października 1999 r. (zawiadomienie, k. 8).

R. P. swoje zobowiązania z tytułu umowy kredytowej wpłacał na rzecz Banku (kwity, k. 11 – 14).

Pozwany bank sugerował podjęcie przez powoda, w ramach umów o współpracy, dodatkowych czynności zmierzających do obsługi wierzytelności, ustalając później szczegółowo warunki dodatkowe (pismo, k. 111, notatka służbowa, k. 112 – 113)

W dniu 20 sierpnia 2000 r. (...) S.A. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umów o współpracy (wypowiedzenia, k. 115 – 117).

Pismem z dnia 05 września 2000 r. pozwany poinformował powoda o przejęciu windykacji w stosunku do umów kredytowych w związku z wypowiedzeniem umowy zawartej między stronami (pismo, k. 92).

W dniu 21 września 2000 r. bank zawiadomił Prokuraturę o popełnieniu przez pozwanego przestępstwa. W wyniku przeprowadzenia postępowania karnego powód dwukrotnie został skazany za określone czyny, tj. wyrokiem z dnia 23 marca 2005 r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Bytomiu w sprawie o sygn II K. (...) 1589/02 (odpis wyroku, k. 182) oraz wyrokiem z dnia 27 listopada 2007 r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Bytomiu w sprawie o sygn II K. (...) 1302/05 (odpis wyroku, k. 120 - 181)

Pismem z dnia 03 stycznia 2011 r. powód wezwał pozwanego do zwrotu bezpodstawnie windykowanych kwot (wezwanie, k. 90).

W dniu 31 sierpnia 2011 r. pozwany wystosował, min. do powoda informację o dokonanych potrąceniu kwoty wierzytelności powoda w wysokości 887,90 zł, z wierzytelnościami banku na kwotę 296.796,21 zł (informacja, k. 93 – 94).

Złożył również wniosek o zabezpieczenie roszczenia wobec powoda na kwotę 466.705,00 zł (wniosek, k. 183 – 186). Postanowieniem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 15 września 2011 r. wydanym w sprawie II C. 144/11/4, wniosek pozwanego został oddalony (postanowienie, k. 206 – 209).

Sąd zważył:

Powództwo było zasadne i należało je uwzględnić.

Strona pozwana uznała roszczenie powoda, zarówno co do wysokości, jak również co do zasady, na co wskazują informację o potrąceniu. Pozwany bank (w szczególności jego poprzednik prawny (...) Bank (...) S.A.), zaspokoił swoje roszczenie wobec kredytobiorcy z lokaty gwarancyjnej powoda, przelał wierzytelność wobec kredytobiorcy na rzecz powoda, a następnie przyjął na swoją rzecz wpłaty dokonane bezpośrednio przez kredytobiorcę. Bank jest więc oczywiście bezpodstawnie wzbogacony (w szczególności, iż nie zostało wykazane, aby dłużnik skutecznie został zawiadomiony o cesji) i to wobec powoda.

Te okoliczności Sąd uznał za przyznane.

Należało jednak w niniejszym postępowaniu rozstrzygnąć kwestię skuteczności potrącenia.

Zgodnie z art. 498 kc gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem wierzytelności są pieniądze lub

rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym, przy czym skutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej.

Niniejszym postępowaniu, w odpowiedzi na pozew, pełnomocnik pozwanego złożył zarzut potrącenia. Z treści uzasadnienia wynika, iż był to zarzut formalnoprocesowy, odwołujący się do czynności materialnoprawnej, która miała mieć miejsce wcześniej.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż pozwana powołuje się na dwa pisma, tj. z 05 września 2000 r. i 31 sierpnia 2011 r.. Pierwsze z tych pism (k. 92) zawiera jednak tylko informację o konieczności zaprzestania czynności windykacyjnych, wobec przejęcia ich przez bank, w związku z wypowiedzeniem łączących strony umów (podpisane przez 1 osobę – Dyrektor A. S.). Drugie pismo, zawiera jedynie z kolei informację o dokonanym potrąceniu, co nie stanowi oświadczenia o potrąceniu (podpisane przez Dyrektora Departamentu K. T. M. G.).

Żadne więc z powyższych pism nie zawierają jednoznacznego oświadczenia o potrąceniu wierzytelności, co więcej nie precyzują o jakie wierzytelności chodzi, z jakiego tytułu takie wierzytelności miałyby powstać. Nie zostało również wykazane, aby osoby podpisane pod dokumentami (pomijając braki samego oświadczenia) były uprawnione do samodzielnego reprezentowania banku, w szczególności, biorąc pod uwagę, iż wypowiedzenie umów zostało podpisane przez dwie osoby.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, wobec nie wykazania, na zasadzie art. 6 kc, przez stronę pozwaną prawidłowości i skuteczności dokonania potrącenia, Sąd uznał, iż roszczenie powoda w stosunku do pozwanego nie wygasło (nie umorzyło się), co skutkowało jego zasądzeniem na rzecz powoda, w kwocie wskazanej w pozwie, a wynikającej z dokumentu cesji. Z uwagi jednak na fakt, iż wymagalność roszczenia o bezpodstawne wzbogacenie powstaje dopiero z chwilą wezwania strony zobowiązanej do zapłaty, odsetki Sąd zasądził od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, oddalając powództwo w pozostałym zakresie, co do odsetek.

Na marginesie należy również zauważyć, iż niezasadny było wniosek o zawieszenie niniejszego postępowania, albowiem po pierwsze żadne postępowanie jeszcze nie zostało wszczęte; wniosek o zabezpieczenie roszczenia (bez założenia sprawy o zapłatę) nie jest wystarczający, tym bardziej, iż został oddalony, a po drugie, pozwany winien był wykazywać zasadność istnienia swoich wierzytelności w niniejszym postępowaniu. Skoro bowiem pozwany uważał, iż dokonał potrącenia skutecznie, to w sprawie o zapłatę winien kwotę tę pominąć.

Orzekając o kosztach Sąd zastosował wynikające z art. 98 k.p.c. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu i zasadę kosztów celowych. Zgodnie z pierwszą z tych zasad, koszty postępowania ponosi pozwana jako strona przegrywająca. Zgodnie z drugą z wymienionych zasad, stronie wygrywającej należy się zwrot kosztów celowych i zasadnych działań.

Sąd zasądził więc od pozwanej na rzecz powoda koszty postępowania przez niego poniesione, tj. kwotę 42,00 zł, uiszczoną z tytułu opłaty od pozwu.